

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 188/2014-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. septembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta prerokoval prijatý návrh Ing. J. M., zastúpenej advokátom JUDr. Michalom Mandzákom, Advokátska kancelária Mandzák a spol., s. r. o., Zámocká 5, Bratislava, na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/46/13-K z 10. septembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

1. Rozhodnutie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/46/13-K z 10. septembra 2013 **z r u š u j e .**

2. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií **j e p o v i n n ý** zaplatiť prostredníctvom Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky úhradu trov konania Ing. J. M. v sume 321,12 € (slovom tristodvadsaťjeden eur a dvanásť centov) na účet jej právneho zástupcu JUDr. Michala Mandzáka, Advokátska kancelária Mandzák a spol., s. r. o., Zámocká 5, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 11. novembra 2013 doručený návrh Ing. J. M. (ďalej len „navrhovateľka“) na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“) sp. zn. VP/46/13-K z 10. septembra 2013 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“). Ústavný súd uznesením z 24. apríla 2014 návrh prijal na ďalšie konanie.

2. Z návrhu vyplýva, že navrhovateľke ako bývalej členke predstavenstva V., a. s., bola napadnutým rozhodnutím výboru uložená pokuta vo výške 805 € pre porušenie čl. 7 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej len „ústavný zákon“), keďže nepodala v lehote ustanovenej čl. 7 ods. 1 ústavného zákona oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov (ďalej len „oznámenie“). Napadnuté rozhodnutie bolo navrhovateľke doručené 11. októbra 2013.

3. Podľa navrhovateľky jej konanie vymedzené v skutkovej vete napadnutého rozhodnutia nie je v rozpore s ústavným zákonom. Navrhovateľka zhodne so svojím stanoviskom, ktoré uviedla pred výborom, tvrdí, že povinnosť zaslať oznámenie výboru splnila. V súvislosti s tým uvádza, že oznámenie riadne vyplnila a z dôvodu práceneschopnosti požiadala svojho otca o zaslanie uvedeného oznámenia prostredníctvom pošty, ktorý túto zásielku odovzdal 28. marca 2013 na poštovú prepravu prostredníctvom pošty v H., avšak nie ako doporučenú zásielku, ale ako obyčajnú listovú zásielku. Následne navrhovateľka v návrhu uviedla, že bolo povinnosťou výboru reagovať na tvrdenia navrhovateľky a vykonať dokazovanie. Výbor v napadnutom rozhodnutí podľa navrhovateľky neuvádza, aké dôkazné prostriedky vykonal a aké nevykonal, a hlavne ako tieto dôkazy vyhodnotil. Podľa navrhovateľky z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, či výbor dôsledne preveril údaje z podateľne Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“), aby bolo možné zistiť, či navrhovateľka porušila svoju povinnosť,

a rovnako nie je zrejmé ani to, prečo výbor nevykonal dôkazy navrhnuté navrhovateľkou. Podľa záverov navrhovateľky napadnuté rozhodnutie trpí takým stupňom arbitrárnosti a svojvôle, že ho nemožno v právnom štáte tolerovať.

4. V ďalšej časti svojho návrhu navrhovateľka uviedla, že výrok napadnutého rozhodnutia ukladajúci jej povinnosť zaplatiť pokutu vo výške 805 € nebol prijatý výborom, ale pracovníkom výboru. Podľa navrhovateľky výbor prijal výrok o uložení jej povinnosti zaplatiť pokutu vo výške mesačného platu, avšak takýto výrok nezodpovedá písomnému zneniu napadnutého rozhodnutia. Podľa navrhovateľky z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že zistenie konkrétnej výšky pokuty už nevykonal výbor, ale zrejme administratíva výboru. Navrhovateľka bola podľa jej názoru takýmto postupom výboru pozbavená svojho práva vyjadriť sa k tomu, či výška pokuty zodpovedá mesačnému platu, a napadnuté rozhodnutie tak bolo prijaté osobami, ktoré nemajú právomoc prijímať takéto rozhodnutia. V tejto súvislosti navrhovateľka odkazuje aj na zápisnicu zo zasadnutia výboru a odôvodnenie napadnutého rozhodnutia a dodáva, že z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, ktorý zamestnanec výboru výšku pokuty určil. Navrhovateľka taktiež namietla, že výška uloženej pokuty nezodpovedá mesačnému platu.

5. S poukazom na uvedené navrhovateľka navrhuje, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutie výboru v plnom rozsahu zrušil a uložil výboru povinnosť uhradiť jej trovy konania.

II.

6. Na výzvu ústavného súdu sa k podanému návrhu navrhovateľky vyjadril výbor prostredníctvom svojho predsedu, ktorý doručil 3. júna 2014 ústavnému súdu písomne vyjadrenie z 27. mája 2014, v ktorom uviedol: *«S uvedeným názorom [navrhovateľky] ako účastník konania nesúhlasíme a tvrdíme, že v predmetnej veci výbor rozhodol na základe úplne zisteného skutkového stavu a vecne správne, a to z týchto dôvodov.*

K tvrdeniu navrhovateľky, že si splnila povinnosť podať oznámenie v lehote, a povinnosťou výboru bolo sa jej tvrdením zaoberať a vykonať dokazovanie uvádzame, že

výbor vychádzal zo zásady voľného hodnotenia dôkazov a bola to práve navrhovateľka, ktorá bola zaťažená dôkazným bremenom preukázania, že oznámenie zaslala v lehote a to aj z toho dôvodu, že povinnosť podať oznámenie vyplýva z ústavného zákona, a tým aj povinnosť preukázať túto skutočnosť je na strane toho, kto oznámenie podáva. Je pritom bežnou praxou pri menej dôležitých podaniach zabezpečiť si relevantné dôkazné prostriedky pre prípad pochybností o správnosti postupu povinnej osoby. Z tohto dôvodu sa javí tvrdenie navrhovateľky ako účelové a zavádzajúce a výbor naň nemohol prihliadať.

V prípade námietky, že výška uloženej pokuty nebola prijatá výborom uvádzame, že podľa čl. 9 ods. 10 ústavného zákona sa ukladajú pokuty verejným funkcionárom podľa toho, ktorý článok ústavného zákona verejný funkcionár porušil. Keďže navrhovateľka porušila ustanovenie čl. 7 ústavného zákona, výbor prijal uznesenie, ktorým jej uložil pokutu vo výške mesačného platu verejného funkcionára podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona. Keďže ústavný zákon určuje výšku pokuty slovom „mesačný plat“, nie je možné pri ukladaní pokuty zároveň určiť jej výšku. Z tohto dôvodu výbor postupoval podľa čl. 9 ods. 14 ústavného zákona tak, že listom predsedu výboru žiadal o oznámenie výšky mesačného platu verejného funkcionára orgán, v ktorom verejná funkcionárka vykonávala verejnú funkciu. Až po oznámení výšky platu verejnej funkcionárky bolo možné určiť jej mesačný plat s tým, že postupoval podľa čl. 9 ods. 15 ústavného zákona, podľa ktorého [sa] mesačným platom [rozumie] jedna dvanástina z jej ročného príjmu, keďže verejná funkcionárka nevykonávala verejnú funkciu počas celého kalendárneho roka. Keďže bol mesačný plat navrhovateľky nižší ako nominálna mzda v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, výbor postupoval pri určení výšky pokuty podľa čl. 10 ods. 16 ústavného zákona. Výšku pokuty neurčuje zamestnanec výboru, ale postup pri výpočte je určený ústavným zákonom a v súlade s § 2 ods. 1 zákona č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov cestou Pravidiel rokovania Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „pravidlá rokovania výboru“), ktoré boli schválené uznesením výboru č. 3 zo dňa 3. mája 2012. V zmysle čl. 5 ods. 9 pravidiel rokovania výboru, výbor poveruje predsedu výboru vypracovaním písomného rozhodnutia, pretože s ohľadom na osobitý druh tohto konania nie je možné vykonať všetky úkony na schôdzi výboru, ktorý rokuje o predmetnom konaní. Z tohto dôvodu predseda výboru zisťuje výšku platu, ktorá je

rozhodujúca pre určenie výšky sankcie. Máme za to, že postup výboru pri určení výšky pokuty bol formálne a vecne správny.

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujeme, aby Ústavný súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií č. VP/46/13-K z 10. septembra 2013 s poukazom na §73b zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov potvrdil, a nepriznal navrhovateľke náhradu trov konania.»

III.

7. Na výzvu ústavného súdu zaujala k vyjadreniu výboru písomné stanovisko navrhovateľka, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 13. júna 2014 a v ktorom uviedla: *«Výbor v uvedenej súvislosti nepopiera, že bol povinný vykonať dokazovanie, pričom argumentuje len tým, že vychádzal zo zásady voľného hodnotenia dôkazov a podľa názoru Výboru (ktorý však bližšie nezdôvodnil) to bola práve navrhovateľka, ktorú zaťažovalo dôkazné bremeno. Výbor v napadnutom rozhodnutí síce uvádza, že k rozhodnutiu dospel „po vykonanom dokazovaní“, avšak žiadne dokazovanie nevykonal. Poukazujeme napríklad na stanovisko navrhovateľky zo dňa 04.07.2013, v ktorom navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhovala vykonanie konkrétnych dôkazných prostriedkov, z ktorých by vyplynuli dôkazy, že ústavný zákon neporušila. Výbor však navrhované dokazovanie nevykonal a ani neuviedol z akého dôvodu ho nevykonal a najmä ako sa vysporiadal s obranou navrhovateľky.*

V uvedených súvislostiach poukazujeme na Rozhodnuti[e] NS SR, spis. zn. 5 M Cdo 10/2012, ktoré sa venuje zásade voľného hodnotenia dôkazov... Aj keď sa toto rozhodnutie týka zásady voľného hodnotenia dôkazov v civilnom súdnom konaní, tak jeho závery sú použiteľné aj v prípade konania vo veci verejného záujmu, ktoré taktiež musí spĺňať štandardné záruky spravodlivého súdneho konania, keďže výsledkom takéhoto konania je rozhodnutie o uložení sankcie so zjavne represívnym charakterom.

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia však chýba akékoľvek hodnotiaci úvaha Výboru, ku ktorej by Výbor dospel na základe zásady voľného hodnotenia dôkazov (na ktorú sa paradoxne odvoláva Výbor). Výbor v súvislosti s obranou navrhovateľky len uvádza lakonické konštatovanie, že vyjadrenie navrhovateľky má mať len „vysvetľujúci“ charakter,

pričom opomína to, že navrhovateľka vo svojom stanovisku „nevysvetľovala“ dôvod nesplnenia povinnosti, ktorý sa jej v konaní kládol za vinu, ale počas celého konania namietala to, že si splnila svoju povinnosť, ktorá jej vyplýva z ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. (ďalej aj ako „ústavný zákon“).

S touto obranou sa Výbor vôbec nevysporiadal, a ani neuviedol, prečo nevyhovel návrhom navrhovateľky na dokazovanie, resp. z akých dôkazných prostriedkov vychádzal, keď dospel k názoru, že navrhovateľka porušila povinnosť uloženú ústavným zákonom.

Podstatou sporu medzi účastníkmi konania totiž nebola právna otázka (t. j. aplikácia konkrétnej právnej normy), kedy by napríklad navrhovateľka nepopierala to, že sporné oznámenie nezaslala, ale namietala by to, že jej takáto povinnosť nevznikla, v takomto prípade by Výbor mohol vychádzať len z vyhlásenia navrhovateľky. V prejednávanej veci však bola podstatou sporu skutková otázka, t. j. skutkový spor spočívajúci v tom, že navrhovateľka namietala to, že by si nesplnila svoju povinnosť. Práve prejednávaný prípad si vyžadoval, aby Výbor vykonal aspoň čiastočne dokazovanie a v odôvodnení sa náležitým spôsobom vysporiadal so (skutkovou) obranou navrhovateľky. Postup Výboru však možno hodnotiť ako svojvoľný, arbitrárny a opomínajúci základné štandardy spravodlivého súdneho konania, ktoré sú kladené na všetky orgány verejnej moci v rozhodovacích procesoch.

Nemožno súhlasiť ani s názorom Výboru, že na navrhovateľke spočíva dôkazné bremeno ohľadom preukázania splnenia svojej povinnosti. Takýto názor nemá opodstatnenie v právnom poriadku a vychádza z prezumpcie viny, pričom toto vyhlásenie je práve potrebné vnímať v kontexte s „postupmi“ Výboru, ktoré... fakticky neumožňuje verejnému funkcionárovi sa vyviniť zo spáchania skutku, ktorý je možné kvalifikovať ako porušenie ústavného zákona. Poukazujeme tiež na článok 9 ods. 6 ústavného zákona, ktorý znie: „ak sa v konaní preukázalo, že verejný funkcionár nesplnil...“. Ani z tohto jazykového výkladu aplikovanej právnej normy nevyplýva právny názor Výboru, že by dôkazné bremeno zaťažovalo navrhovateľku a nie Výbor. Práve naopak z citovaného ustanovenia možno dôvodiť, že práve Výbor zaťažuje dôkazné bremeno ohľadom preukázania spáchania skutku.

...

Výbor v podstate priznáva, že konkrétnu čiastku neprijal na svojom zasadnutí, ale túto „doplnil“ zamestnanec Výboru. Nemôže v tomto smere obstať obrana Výboru

spočívajúca v tom, že „s ohľadom na osobitný druh tohto konania nie je možné vykonať všetky úkony na schôdzi výboru, ktorý rokuje o predmetnom konaní.“ Výboru totiž nič nebráni, aby si na rokovanie, v ktorom bude rozhodovať o porušení, resp. o neporušení povinností zabezpečil aj podklady, ktoré sú rozhodné pre stanovenie výšky pokuty, pričom ak Výbor dospeje k názoru, že verejný funkcionár ústavný zákon neporušil, tak takéto „pripravené“ podklady pre stanovenie výšky pokuty nepoužije. Platná právna úprava však neumožňuje, aby o výške pokuty rozhodol len predseda Výboru, či lepšie povedané administratíva Výboru a to ani s poukazom na článok 5 ods. 9 pravidiel rokovania výboru (na ktorý sa odvoláva Výbor), v zmysle ktorého odôvodnenie vypracováva predseda výboru. Výška pokuty je súčasťou výroku rozhodnutia, a nie odôvodnenia, pričom účastník konania sa má právo vyjadriť k podkladom, na základe ktorých bola výška pokuty stanovená a to i v tom prípade, ak sa výška pokuty stanovuje na základe oznámenia Štatistického úradu.

Aj napriek skutočnosti, že ústavný zákon vychádza z konštrukcie „fixných pokút“, tak to neznamena, že by Výbor musel tieto pokuty stanovať v tejto fixnej výške. Je potrebné mať zreteľ, že sa jedná o represívny inštitút, ktorý si v podmienkach materiálneho právneho štátu vyžaduje, aby zohľadňoval konkrétne okolnosti prípadu. V tejto súvislosti poukazujeme na Rozhodnutie NS SR, spis. zn. 4Sžf/85/2012: „ani zákonná dikcia § 149 ods. 1 písm. g/, ktorá stanovila sankciu v rigoróznnej výške 5% zo zmluvnej ceny, nedáva podklad pre záver, že správny orgán a najmä súd nemôže posudzovať výšku sankcie vo vzájomnej súvislosti aj s § 149 ods. 3 zákona prihliadať na povahu, závažnosť, spôsob a následky porušenia povinnosti. Ide pritom o požiadavku prísnej individualizácie sankcie. Právna istota a spravodlivosť, ako princípy materiálneho právneho štátu nepripúšťajú v individuálnych prípadoch aplikovanie sankcií, ktoré sú zjavne neproporcionálne a neprimerané povahe skutku a jeho dôsledkom, a to ani v prípade, ak zákonodarca vyjadril sankciu takou výlučnou úpravou“.

V danom prípade je potrebné poznamenať, že okolnosti prejednávanej veci mohli odôvodňovať i uplatnenie nižšej sankcie, než ako vyplýva z ústavného zákona. Navrhovateľka vykonávala verejnú funkciu krátke časové obdobie a poberala symbolickú odmenu a uloženie sankcie by bolo pre ňu neprimerane prísne. Aj takúto právnu argumentáciu (okrem vyjadrení k skutkovej a právnej stránke veci) chcel uplatniť právny

zástupca navrhovateľky na rokovaní Výboru o uložení sankcie, kde mu nebolo možné ani vystúpiť a vyjadriť sa k prejednáwanej veci vôbec.»

IV.

8. Podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru na ústavný súd v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 1, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10, ktorým bolo rozhodnuté o pokute voči verejnému funkcionárovi. Podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takéhoto rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné okrem rozhodnutia podľa čl. 12 ods. 2.

Podľa § 73b ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov alebo s osobitným predpisom, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade napadnuté rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

V.

9. Predmetom konania pred ústavným súdom je námietka navrhovateľky spočívajúca v tvrdení, že výbor (i) v napadnutom rozhodnutí neuvádza, aké dôkazné prostriedky vykonal a aké nevykonal, a hlavne ako tieto dôkazy vyhodnotil, a podľa záverov navrhovateľky napadnuté rozhodnutie trpí takým stupňom arbitrárnosti a svojvôle, že ho nemožno v právnom štáte tolerovať. Zároveň navrhovateľka namietla, že (ii) výrok napadnutého rozhodnutia ukladajúci jej povinnosť zaplatiť pokutu nebol prijatý výborom, ale pracovníkom výboru a navrhovateľka bola podľa jej názoru takýmto postupom výboru

pozbavená svojho práva vyjadriť sa k tomu, či výška pokuty zodpovedá mesačnému platu, napadnuté rozhodnutie tak bolo prijaté osobami, ktoré nemajú právomoc prijímať takéto rozhodnutia. Navrhovateľka taktiež namietla, že (iii) výška uloženej pokuty nezodpovedá mesačnému platu, resp. že v danom prípade okolnosti prerokovávanej veci mohli odôvodňovať i uplatnenie nižšej sankcie, než ako vyplýva z ústavného zákona.

10. Zmyslom a účelom ústavného zákona je zabezpečiť právny mechanizmus ochrany verejného záujmu pri výkone verejných funkcií spočívajúci v zamedzení vzniku rozporu osobných záujmov verejných funkcionárov s uvedeným verejným záujmom v súvislosti s výkonom svojej funkcie a predchádzať zneužívaniu verejnej funkcie, prípadne zneužívaniu postavenia s ňou spojeného na osobný prospech. Zmyslom konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je preveriť plnenie ústavného zákona.

11. Výbor má pri výkone pôsobnosti a právomoci vyplývajúcich mu z ústavného zákona postavenie verejnomocenského orgánu sui generis. Taktiež konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je konaním sui generis upraveným ústavným zákonom (konkrétne čl. 9 a nasl. ústavného zákona), v rámci ktorého výbor v konečnom dôsledku rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach verejných funkcionárov vyplývajúcich im predovšetkým z čl. 4 až čl. 8 ústavného zákona.

12. V tomto prípade je bazálnou otázkou, aké princípy ovládajú a vzťahujú sa na konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov vedené výborom. Primárnym (avšak nie výlučným) musí byť zohľadnenie tých ustanovení ústavného zákona, ktoré upravujú samotné konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov, a to s cieľom abstrahovať z takto vymedzeného normatívneho textu ústavného zákona spoločný princíp ovládajúci konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov, s ohľadom na gramatický a teleologický prístup k interpretácii normatívneho textu. Podľa čl. 9 ods. 2 písm. b) ústavného zákona orgán, ktorý uskutočňuje konanie podľa odseku 1 (t. j. aj výbor), začne konanie na základe riadne odôvodneného podnetu(...) Podľa čl. 9 ods. 4 ústavného zákona orgán podľa

odseku 1 umožní verejnému funkcionárovi, proti ktorému sa vedie konanie, aby sa vyjadril k podnetu; ak je to potrebné vykoná ďalšie dokazovanie. Podľa čl. 9 ods. 6 ústavného zákona ak sa v konaní preukázalo, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie(...) Podľa čl. 9 ods. 12 ústavného zákona ak sa v konaní nepreukázalo, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť (...). Z citovaných ustanovení ústavného zákona možno spoľahlivo vyvodit', že ústavodarca upravením a zdôraznením (v rámci konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov) právnych inštitútov (najmä procesnoprávných) ako napr. dokazovanie („ak je to potrebné vykoná ďalšie dokazovanie“), riadne zisťovanie stavu veci („ak sa v konaní preukázalo“, resp. „ak sa v konaní nepreukázalo“), povinnosť podnecovateľa riadne odôvodniť podnet („na základe riadne odôvodneného podnetu“), zároveň reflektovať princíp uplatňovaný v „štandardných“ procesoch [porov. napr. § 46 a § 47 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov; § 153 ods. 1 a § 157 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“); § 119 ods. 1, § 168 ods. 1 a § 176 ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov], aby rozhodnutia orgánov verejnej moci (v tomto prípade výboru) majúcich právomoc rozhodovať v konaní (reglementovaným právom) o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb (v tomto prípade verejných funkcionárov) a právnických osôb boli založené na správnom a v dostatočnom rozsahu zistenom skutkovom stave veci.

13. Sekundárne (avšak nie konečne) je potrebné akcentovať aj ďalšie princípy demokratického právneho štátu formujúce každé konanie, v rámci ktorého orgán verejnej moci rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb. Tieto nachádzame v ústave v čl. 46 a nasl. (právo na súdnu a inú právnu ochranu), v prerokovávanom prípade konkrétne čl. 46 ods. 1 ústavy. V prípade konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov pred výborom v zmysle ústavného zákona pôjde o princípy spojené s právom na inú právnu ochranu.

14. Povinnosť orgánov verejnej moci majúcich právomoc rozhodovať v konaní upravenom všeobecne záväznými právnymi predpismi o právach, právom chránených

záujmoch a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb zistiť správne a v dostatočnom rozsahu skutkový stav v nimi rozhodovanej veci (bez ohľadu na jej prípadnú náročnosť) a s tým spojená povinnosť riadne odôvodniť svoje rozhodnutie [a teda zároveň konkretizovať v odôvodnení rozhodnutia dôkazy, ktoré vykonal, zdroj toho-ktorého dôkazu, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov a ako sa vyrovnal s ťažiskovými návrhmi a námietkami účastníkov; detailnosť a obsažnosť odôvodnenia rozhodnutia môže byť v špecifických prípadoch zákonom výslovne zúžená, napríklad vzhľadom na vyhovenie všetkým účastníkom konania alebo vzdanie sa opravného prostriedku všetkými účastníkmi konania a pod. (porov. § 47 ods. 1 druhej vety správneho poriadku; § 157 ods. 3 a 4 OSP)], obe vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy (v prerokúvanom prípade spojené s právom na inú právnu ochranu), sú jedny zo základných znakov ústavne aprobovaného postupu konajúceho orgánu verejnej moci a ochranou účastníkov konania pred svojvôľou konajúceho orgánu verejnej moci. *Nota bene* ústavný súd uvádza, že spornou z hľadiska práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy je i výnimka z týchto základných znakov ústavne aprobovaného postupu konajúceho orgánu verejnej moci (t. j. z povinnosti orgánov verejnej moci zistiť správne a v dostatočnom rozsahu skutkový stav v nimi rozhodovanej veci a povinnosti riadne odôvodniť svoje rozhodnutie) výslovne upravená zákonom v prípadoch, kde, preferujúc ochranu verejného záujmu (napr. bezpečnosti štátu a pod.), je dodržiavanie uvedených procesných záruk účastníka konania, resp. dotknutého subjektu (v zmysle riadneho odôvodnenia rozhodnutia alebo správneho a dostatočného zistenia skutkového stavu) bez ohľadu na negatívny vplyv rozhodnutia na právnu pozíciu účastníkov konania týmto zákonom úplne negované [typicky porov. § 120 ods. 2 písm. a) až i) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a s ním súvisiace konanie o súlade právnych predpisov pred ústavným súdom vedené na základe návrhu verejnej ochrankyne práv pod sp. zn. Rvp 8392/2014; návrh verejnej ochrankyne práv na začatie konania o súlade právnych predpisov dostupný na webovom sídle ústavného súdu <http://portal.concourt.sk/> v časti Rozhodovacia činnosť/Povinne zverejňované návrhy a sťažnosti].

15. Aplikujúc už uvedené konklúzie na konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov pred výborom v navrhovateľkinej veci, ústavný súd

konštatuje, že v konaní vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov musí byť bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené ústavným zákonom alebo zákonom (čl. 9 ods. 6 ústavného zákona).

16. Výbor musí preto v takomto konaní vykonať dokazovanie z úradnej povinnosti a na základe vykonaného dokazovania v potrebnom rozsahu konkretizovať, akú povinnosť alebo obmedzenie ustanovenú ústavným zákonom alebo zákonom verejný funkcionár nesplnil alebo porušil. Dôsledkom toho potom je, že verejný funkcionár nie je povinný preukazovať, že splnil alebo neporušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené ústavným zákonom alebo zákonom, ale naopak, skutočnosť, že ostal po začatí konania prípadne nečinný alebo nebol v konaní dostatočne aktívny, nemôže ísť na jeho ťarchu. Z uvedeného okrem iného vyplýva, že v konaní vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov verejného funkcionára nezaťažuje tzv. dôkazné bremeno, na základe ktorého by bol povinný preukazovať alebo vyvracať určité skutočnosti, ktoré majú vplyv na rozhodnutie výboru (porov. I. ÚS 45/2011, IV. ÚS 182/07). V odôvodnení rozhodnutia musí výbor uviesť relevantné a dostatočné dôvody, na základe ktorých bolo vydané, a odôvodnenie musí spĺňať požiadavky kladené na kvalitu odôvodnenia rozhodnutia orgánu verejnej moci podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (pozri bod 14). Rozsah tejto povinnosti sa však musí posúdiť vo svetle okolností každej veci vrátane námietok uvádzaných dotknutým subjektom (porov. I. ÚS 56/01, I. ÚS 165/02, II. ÚS 410/06, III. ÚS 53/06, IV. ÚS 24/07, IV. ÚS 85/2010).

17. Výbor v napadnutom rozhodnutí v navrhovateľkinej veci uviedol: *«Ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej „ústavný zákon“) v čl. 7 ods. 1 stanovuje verejným funkcionárom (čl. 2 ods. 1 ústavného zákona) povinnosť do 30 dní odo dňa, keď sa ujali výkonu verejnej funkcie a počas jej výkonu vždy do 31. marca podať písomné oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov orgánu určenému v čl. 7 ods. 5 tohto ústavného zákona.*

Verejní funkcionári v pôsobnosti Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (čl. 7 ods. 5 písm. e) ústavného zákona) sú povinní podať toto oznámenie uvedenému výboru Národnej rady Slovenskej republiky.

Napriek tomu verejná funkcionárka Ing. J. M., bývalá členka predstavenstva V., a.s., ktorá bola odvolaná z verejnej funkcie 28.6.2012, a mala povinnosť podať predmetné oznámenie za rok 2012 do 31.3.2013, oznámenie podala 4.7.2013.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sa s predmetnou skutočnosťou oboznámil dňa 23. mája 2013 pri rokovaní o Prehľade Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií o došlých oznámeniach funkcií, zamestnaní, činnosti a majetkových pomeroch verejných funkcionárov za február - máj 2013 a k 31.3.2013 za rok 2012 a uznesením č. 182 z 23. mája 2013 začal voči menovanej konanie podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona. Súčasne podľa čl. 9 ods. 4 tohto ústavného zákona požiadal menovanú verejnú funkcionárku o stanovisko pre účely konania vo veci ochrany verejného záujmu.

Dňa 13.6.2013 bol výboru doručený list advokátskej kancelárie MANDZÁK a spol., s.r.o. so sídlom v Bratislave, ktorým bolo výboru oznámené prevzatie právneho zastúpenia menovanej verejnej funkcionárky spolu s požiadavkou nahliadnutia do spisu a žiadosťou, aby bol právny zástupca vopred upovedomený o konaní vo veci tak, aby sa mohol zúčastniť úkonov vzťahujúcich sa na toto konanie.

Dňa 27.6.2013 bolo zo strany právneho zástupcu nahliadnuté do predmetného spisu. Následne 4.7.2013 bolo výboru doručené stanovisko, v ktorom právny zástupca namieta, že skutok, ktorý je predmetom konania sa stal. Verejná funkcionárka uvádza, že si splnila svoju povinnosť, a požadované oznámenie riadne vyplnila 28.3.2013. Vzhľadom na svoju práceneschopnosť požiadala svojho otca o zaslanie uvedeného oznámenia prostredníctvom pošty, ktorý túto zásielku odovzdal dňa 28.3.2013 na pošte v H., avšak nie ako doporučenú zásielku, ale ako obyčajný list. Z uvedeného dôvodu preto verejná funkcionárka nedisponuje potvrdením pošty. Okrem tejto zásielky však otec verejnej funkcionárky zasielal aj iné písomnosti, ktoré boli iným adresátom riadne doručené. Na preukázanie skutkových tvrdení právny zástupca predložil lekársku správu, ktorá preukazuje jej zlý zdravotný stav ku dňu 28.3.2013, fotokópiu oznámenia, ktoré bolo zaslané formou obyčajnej zásielky, a navrhol vypočuť otca klientky a samotnú klientku.

Podľa čl. 9 ods. 6 ústavného zákona, ak sa v konaní preukázalo, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom, výbor má možnosť len konštatovať, v čom je konanie alebo opomenutie verejného funkcionára v rozpore s ústavným zákonom alebo zákonom a uložiť pokutu podľa čl. 9 ods. 10 ústavného zákona vo výške mesačného platu verejného funkcionára (keďže ide o porušenie povinnosti podľa čl. 7 ústavného zákona podať oznámenie do 31. marca za predchádzajúci kalendárny rok).

Podľa čl. 9 ods. 12 ústavného zákona môže výbor rozhodnúť aj o zastavení konania, ak sa v konaní nepreukáže, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosti ustanovené týmto ústavným zákonom.

Výbor dospel po vykonanom dokazovaní k záveru, že vyjadrenie verejnej funkcionárky má len vysvetľujúci charakter, avšak bez toho, že by výbor mohol na uvádzané skutočnosti prihliadať, keďže ústavný zákon neumožňuje zbaviť verejnú funkcionárku zodpovednosti za jeho porušenie z takýchto dôvodov.

Z tohto dôvodu prijal uznesenie, ktorým sa menovanej Ing. J. M., bývalej členke predstavenstva V., a.s., ukladá pokuta za porušenie povinnosti uloženej v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona vo výške jednomesačného platu verejnej funkcionárky podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona. Uvedené rozhodnutie bolo dňa 10. septembra 2013 schválené uznesením č. 258.

Podľa čl. 9 ods. 15 ústavného zákona sa mesačným platom verejného funkcionára rozumie jedna dvanástina z jeho ročného príjmu za predchádzajúci kalendárny rok za výkon verejnej funkcie.

Listom Ing. JUDr. S. B. generálneho riaditeľa a predsedu predstavenstva H., a.s., č. 307/10/013 zo dňa 1.10.2013 bolo Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií oznámené, že Ing. J. M., bývalá členka predstavenstva V., a.s., poberala za výkon verejnej funkcie spolu za rok 2012 plat vo výške 2 038,28 EUR.

Z uvedeného vyplýva, že jedna dvanástina ročného príjmu verejnej funkcionárky za rok 2012 bola vo výške 169,85 EUR. Výpočet uvedenej sumy vychádza z pomernej časti mzdy podľa vykonávanej práce za obdobie od 1.1.2012 do 28.6.2012.

Podľa čl. 9 ods. 16 ústavného zákona v prípade, ak mesačný plat verejného funkcionára, voči ktorému vedie konanie orgán uvedený v čl. 9 ods. 1 písm. a), je nižší ako

priemerná mesačná nominálna mzda v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, pri výpočte sumy podľa odseku 10 sa za mesačný plat považuje priemerná nominálna mesačná mzda v hospodárstve Slovenskej republiky za uplynulý kalendárny rok.

Podľa listu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 7500/2013-M_ŠT II. z 27. marca 2013, podľa údajov Štatistického úradu Slovenskej republiky, priemerná mesačná nominálna mzda v hospodárstve Slovenskej republiky v roku 2012 predstavovala 805 EUR mesačne. Z tohto dôvodu bola výška pokuty uvedená vo výrokovvej časti rozhodnutia určená v uvedenej sume.»

18. Zo spisu sp. zn. VP/46/13-K vedeného výborom ústavný súd zistil, že navrhovateľka doručila 4. júla 2013 prostredníctvom právneho zástupcu Kancelárii národnej rady stanovisko ku konaniu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov vedenému výborom proti navrhovateľke (ďalej len „stanovisko“), v ktorom uviedla: *«Námietam, že skutok, ktorý je predmetom konania sa stal. Klientka uvádza, že si splnila svoju povinnosť, a požadované oznámenie riadne vyplnila dňa 28.03.2013. Vzhľadom na svoju práceneschopnosť požiadala svojho otca o zaslanie uvedeného oznámenia prostredníctvom pošty, ktorý túto zásielku (obsahujúcu oznámenie) odovzdal dňa 28.03.2013 na pošte v H. (nie ako doporučenú zásielku, ale ako obyčajný list). Z uvedeného dôvodu preto nedisponujeme potvrdením pošty. Okrem tejto zásielky však otec mojej klientky zasielal aj iné písomnosti, ktoré boli iným adresátom riadne doručené. Na preukázanie skutkových tvrdení predkladáme lekársku správu klientky (preukazujúcu jej zlý zdravotný stav ku dňu 28.03.2013), fotokópiu oznámenia (ktoré bolo zaslané formou obyčajnej zásielky) a navrhujeme vypočuť otca klientky a samotnú klientku.»*

19. Vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia výboru, ústavný súd dospel k záveru, že rozhodnutie nespĺňa atribúty riadneho odôvodnenie rozhodnutia orgánu verejnej moci, a z pohľadu záverov v ňom uvedených je prejavom arbitrárneho prístupu výboru k rozhodovaniu navrhovateľkinej veci.

20. Navrhovateľka bola v konaní činná, výboru predložila stanovisko, v ktorom namietala, že oznámenie výboru zaslala v lehote predpokladanej ústavným zákonom. Na preukázanie svojho tvrdenia navrhla ako dôkaz výsluch svedka (svojho otca), pričom výsluch svedkov je prostriedkom, ktorým možno zistiť stav veci. Výbor v napadnutom rozhodnutí však na tieto ťažiskové námietky a návrhy navrhovateľky relevantne neodpovedal, neuviedol, ako sa s nimi vysporiadal, nezdôvodnil vypočutie/nevypočutie navrhovaného svedka, neuviedol, či lustroval evidenciu došlej pošty sekretariátu výboru (tak, ako to výbor v minulosti vykonal napr. v konaní vedenom pod sp. zn. VP/33/08-K, pričom v odôvodnení rozhodnutia sp. zn. VP/33/08-K z 18. septembra 2008 tento úkon a ním zistené skutočnosti aj riadne uviedol) a aké skutočnosti zistil.

21. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (ako aj zo spisu sp. zn. VP/46/13-K, ktorý mal ústavný súd k dispozícii – podrobnejšie pozri v nasledujúcom bode tohto nálezu) nie je možné zistiť, aké iné dôkazy výbor priamo v konaní vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov vykonal a z ktorých vychádzal pri konštatácii nesplnenia povinnosti navrhovateľky v zmysle čl. 7 ods. 1 ústavného zákona. Inak povedané, nie je zrejmé, či výbor v konaní vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov zisťoval (akokoľvek) stav veci a či vykonal v konaní vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov v navrhovateľkinej veci dokazovanie. Pokiaľ sa výbor v napadnutom rozhodnutí odvoláva na prehľad výboru o došlých oznámeniach, ústavný súd uvádza, že výbor sa s prehľadom výboru o došlých oznámeniach oboznámil na rokovaní výboru konanom ešte pred začatím konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov voči navrhovateľke, pričom v odôvodnení napadnutého rozhodnutia výbor ďalej neuviedol, či uvedený prehľad výboru o došlých oznámeniach bol zároveň dôkazom, ktorý v rámci konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov vykonal a z ktorého v rámci tohto konania výlučne vychádzal, ako dôkaz hodnotil a aké závery v tomto konaní na jeho základe (na základe obsahu prehľadu výboru o došlých oznámeniach) aj s ohľadom na námietky navrhovateľky priamo sa týkajúce predmetného prehľadu výboru o došlých oznámeniach (námietka včasného zaslania oznámenia výboru v zmysle čl. 7 ods. 1 ústavného zákona) zistil.

22. Ústavný súd k povinnosti výboru správne a v dostatočnom rozsahu zistiť skutkový stav veci zároveň konštatuje, že v celom spise sp. zn. VP/46/13-K vedenom výborom v navrhovateľkinej veci sa nenachádza ani jeden dôkaz, ktorý by mohol byť podkladom na prijatie záveru o navrhovateľkinom nesplnení si povinnosti podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona. Výbor síce v napadnutom rozhodnutí uviedol, že navrhovateľka mala povinnosť podať oznámenie za rok 2012 do 31. marca 2013, že navrhovateľka oznámenie podala 4. júla 2013 a že výbor „*sa s predmetnou skutočnosťou oboznámil dňa 23. mája 2013 pri rokovaní o Prehľade Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií o došlých oznámeniach funkcií, zamestnaní, činnosti a majetkových pomeroch verejných funkcionárov za február - máj 2013 a k 31.3.2013 za rok 2012*“, avšak v celom spise sp. zn. VP/46/13-K sa uvedený prehľad o došlých oznámeniach nenachádza a nenachádza sa v ňom ani žiaden obdobný alebo iný dôkaz (napr. potvrdenie sekretariátu výboru o neevidovaní akejkoľvek došlej pošty od navrhovateľky a pod.), z ktorého by bolo možné vyhodnotiť, že navrhovateľka si nesplnila povinnosť podať výboru oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona.

23. Zároveň ústavný súd vyjadruje rozpaky nad logickou výstavbou odôvodnenia napadnutého rozhodnutia výboru, keďže pokiaľ výbor uvádza, že sa so skutočnosťou, že navrhovateľka podala oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona 4. júla 2013 oboznámil 23. mája 2013, musí byť adresátovi týchto výrokov výboru zrejmá ich nelogickosť vzhľadom na časovú následnosť vzniku jednotlivých skutočností a možnosti oboznámenia sa s nimi (t. j. nie je možné, aby sa výbor 23. mája 2013 oboznámil so skutočnosťou, že navrhovateľka podala oznámenie 4. júla 2013). Uvedený nedostatok však možno hodnotiť ako *lapsus calami* a nevenovať vzhľadom na už skôr a aj ďalej uvedené ťažiskové výhrady ústavného súdu voči napadnutému rozhodnutiu pozornosť.

24. Ústavný súd ďalej upriamuje pozornosť na skutočnosť, že výbor v napadnutom rozhodnutí k námietkam navrhovateľky konštatoval, že vyjadrenie navrhovateľky „*má len vysvetľujúci charakter, avšak bez toho, že by výbor mohol na uvádzané skutočnosti prihliadať, keďže ústavný zákon neumožňuje zbaviť verejnú funkcionárku zodpovednosti za jeho porušenie z takýchto dôvodov*“, pričom dôvody uvádzané navrhovateľkou sú dôvodmi,

na základe ktorých v prípade preukázania ich pravdivosti (t. j. v prípade preukázania, že navrhovateľka zaslala výboru oznámenie, a to v lehote v zmysle čl. 7 ods. 1 ústavného zákona) nemôže byť založená zodpovednosť verejného funkcionára za porušenie ústavného zákona (konkrétne za nesplnenie povinnosti podať výboru oznámenie v zmysle čl. 7 ods. 1 ústavného zákona).

25. Ústavný súd sa na tomto mieste musí vyjadriť k už citovanému (a pre prehľadnosť a dôslednosť citovanému opätovne) odôvodneniu výboru: „... vyjadrenie verejnej funkcionárky má len vysvetľujúci charakter, avšak bez toho, že by výbor mohol na uvádzané skutočnosti prihliadať, keďže ústavný zákon neumožňuje zbaviť verejnú funkcionárku zodpovednosti za jeho porušenie z takýchto dôvodov“. Ústavný súd zistil, že citované stanovisko výboru v minulosti opakovane uviedol v odôvodneniach svojich rozhodnutí (pozri rozhodnutia výboru sp. zn. VP/35/13-K z 25. júna 2013, sp. zn. VP/25/13-K z 25. júna 2013, sp. zn. VP/26/10-K z 11. augusta 2010, sp. zn. VP/22/13-K z 25. júna 2013, sp. zn. VP/49/12-K z 18. septembra 2012, sp. zn. VP/21/10-K z 11. augusta 2010, sp. zn. VP/56/13-K z 25. júna 2013, sp. zn. VP/01/09-K z 22. apríla 2009, sp. zn. VP/17/11-K zo 6. júla 2011, sp. zn. VP/55/13-K z 25. júna 2013, sp. zn. VP/18/13-K z 25. júna 2013), kde tieto rozhodnutia výboru boli neskôr predmetom konaní o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov pred ústavným súdom (pozri uznesenia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 657/2013, II. ÚS 496/2013, II. ÚS 52/2011, IV. ÚS 624/2013, IV. ÚS 613/2013, I. ÚS 447/2010, III. ÚS 477/2013, I. ÚS 234/09, III. ÚS 471/2011, III. ÚS 452/2013, II. ÚS 117/2014). Podľa ústavného súdu v demokratickom právnom štáte nie je prípustné, aby orgány verejnej moci pri výkone právomoci rozhodovať o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb odôvodňovali tieto rozhodnutia šablónovými stanoviskami bez ohľadu na argumenty a námietky uplatnené v konaní účastníkmi týchto konaní. Ústavný súd nevyklučuje, že citované stanovisko výboru môže byť prijateľným základom (nie však podstatnou časťou) odôvodnenia rozhodnutia výboru v prípadoch, keď verejný funkcionár sám priznáva nesplnenie alebo porušenie povinnosti alebo obmedzenia ustanoveného ústavným zákonom alebo zákonom a vo svojom vyjadrení v konaní vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov pred výborom uvádza výlučne

neopodstatnené (z hľadiska vzniku zodpovednosti za porušenie alebo nesplnenie povinnosti alebo obmedzenia podľa ústavného zákona alebo zákona a z hľadiska možného preukázania opaku toho, čo sa mu kladie za vinu, t. j. preukázania riadneho plnenia príkazov, zákazov a dovoľení v zmysle ústavného zákona a zákonov) dôvody nesplnenia alebo porušenia povinnosti alebo obmedzenia ustanoveného ústavným zákonom alebo zákonom (napr. zdravotné dôvody, rodinné dôvody, neznalosť ústavného zákona a pod.). Avšak odôvodnenie rozhodnutia, ktorým výbor konštatoval nesplnenie alebo porušenie povinnosti alebo obmedzenia ustanoveného ústavným zákonom alebo zákonom zo strany verejného funkcionára a uložil sankciu, musí ako celok ctiť požiadavku riadneho odôvodnenia rozhodnutia konajúceho orgánu verejnej moci v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy, a teda neopomenúť konkretizovať v odôvodnení rozhodnutia dôkazy, ktoré orgán verejnej moci v rámci konania vykonal, zdroj toho-ktorého dôkazu, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov a ako sa vyrovnal s ťažiskovými návrhmi a námietkami účastníka konania. Uvedená požiadavka riadneho odôvodnenia rozhodnutia orgánu verejnej moci, ktorým tento v rámci právom upraveného procesu (konania) rozhodol o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby alebo právnickej osoby, musí byť akcentovaná o to pregnantnejšie v prípadoch, keď účastník konania, ktorému sa kladie za vinu napr. porušenie určitej zákonom uloženej povinnosti, uvádza tvrdenia a navrhuje vykonať dôkazy smerujúce v prospech vyvinenia sa a preukázania, že postupoval *intra legem*.

26. Ústavný súd neuzatvára, či tvrdenia navrhovateľky o včasnom splnení si povinnosti v zmysle čl. 7 ods. 1 ústavného zákona boli alebo neboli založené na pravdivom skutkovom základe. S uvedeným sa vysporiadať bolo primárnou úlohou výboru s tým, že bolo povinnosťou výboru správne a v dostatočnom rozsahu zistiť skutkový stav veci a riadne sa zaoberať námietkami navrhovateľky vznesenými pred výborom a odôvodniť, na základe čoho dospel k záveru o pravdivosti/neppravdivosti tvrdených skutočností zo strany navrhovateľky (odovzdanie/neodovzdanie včas oznámenia podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona), a prečo vypočul/nevypočul, resp. považoval/nepovažoval (vzhľadom na aké skutočnosti a dôkazy) za účelné vypočuť navrhovaného svedka zo strany navrhovateľky. Tým, že z napadnutého rozhodnutia a zo samotného spisu sp. zn. VP/46/13-

K nie je možné zistiť, či výbor správne a v dostatočnom rozsahu zistil (zistoval) skutkový stav v rozhodovanej veci, a odôvodnenie napadnutého rozhodnutia výboru nespĺňa z dôvodov už uvedených atribúty riadneho odôvodnenia, ústavný súd ako orgán verejnej moci povolaný až sekundárne zisťovať, či konanie verejného funkcionára bolo/nebolo v rozpore s ústavným zákonom (§ 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde), nemohol suplovať ústavným zákonom uloženú povinnosť výboru zisťovať a preukázať, že navrhovateľka nespĺnila alebo porušila povinnosť alebo obmedzenie ustanovené ústavným zákonom alebo iným zákonom (čl. 9 ods. 6 ústavného zákona).

27. Na základe dôvodov uvedených v bodoch 19 až 26 a princípov komunikovaných v bodoch 14 až 16 tohto nálezu ústavný súd uzatvára, že napadnuté rozhodnutie výboru nespĺňa atribúty kladené na kvalitu rozhodnutia orgánu verejnej moci čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto nálezu.

28. Ústavný súd nepovažoval vzhľadom na uvedený bod 1 výroku tohto nálezu a jeho odôvodnenie za účelné vyjadrovať sa k ďalším námietkam navrhovateľky.

VI.

29. Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania navrhovateľke, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním advokátom JUDr. Michalom Mandzákom v konaní pred ústavným súdom. Navrhovateľka ich podľa § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) vyčíslila sumou 321,12 € s DPH spolu za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie písomného návrhu na ústavný súd) vykonané v roku 2013 a režijný paušál.

30. Podľa Štatistického úradu Slovenskej republiky bola v 1. polroku roka 2012 (§ 1 ods. 3 vyhlášky) priemerná mesačná mzda v hospodárstve Slovenskej republiky 781 € (z toho jedna šestina v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky sa rovná sume 130,16 € a jedna stotina

v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky sa rovná sume 7,81 €). Podľa zoznamu daňových subjektov registrovaných pre DPH vedeného Finančným riaditeľstvom Slovenskej republiky je advokát navrhovateľky daňovým subjektom registrovaným pre DPH.

31. Ústavný súd zistil, že navrhovateľkou vyčíslená odmena je v súlade s uvedenými ustanoveniami vyhlášky, a preto jej ju v zmysle § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky priznal v uplatnenej sume. Pretože výbor, ktorému bola ako účastníkovi konania pred ústavným súdom uložená povinnosť uhradiť trovy navrhovateľky, je orgánom národnej rady, uložil mu ústavný súd splnenie tejto povinnosti prostredníctvom Kancelárie národnej rady, ktorá nakladá s jej rozpočtovými prostriedkami (bod 2 výroku). Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 2 výrokovej časti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. septembra 2014